

ES Zaļā publiskā iepirkuma kritēriji biroja IT aprīkojumam

Zaļais publiskais iepirkums (ZPI) ir brīvprātīgs instruments. Tomēr pastāv ES mēroga centrālās pārvaldes departamentu vienošanās par tāda biroja IT aprīkojuma iegādi, kas atbilst *Energy Star* efektivitātes prasībām. Šajā dokumentā izklāstīti ES ZPI kritēriji, kas izstrādāti biroja IT aprīkojuma produktu grupai. Pievienotajā tehniskajā raksturojumā (TR) ir sniegta sīka informācija par minēto kritēriju izvēles iemesliem un dotas norādes, kur iegūt papildu informāciju.

Katrai produktu/pakalpojumu grupai piemēro divu veidu kritērijus:

- ES ZPI pamatkritērijus var izmantot jebkura līgumslēdzēja iestāde dalībvalstīs, un tie attiecas uz būtiskāko ietekmi uz vidi; šie kritēriji izstrādāti tā, lai to izmantošanai vajadzētu minimālas papildu pārbaudes vai papildu izmaksas;
- paplašinātie ES ZPI kritēriji ir paredzēti tiem, kas vēlas iegādāties labākos tirgū pieejamos izstrādājumus; izmantojot šos kritērijus, varētu būt vajadzīgas papildu pārbaudes vai nelielas papildu izmaksas salīdzinājumā ar citiem izstrādājumiem ar tādām pašām funkcijām.

1. Definīcija un darbības joma

Šajā dokumentā aplūkots biroja IT aprīkojums ietver divu veidu izstrādājumus:

- datorus — gan personālos datorus, gan piezīmjdatorus;
- monitorus.

Lai noteiktu zaļā publiskā iepirkuma kritērijus (vadlīnijas), šajā izstrādājumu grupā ir sešas kategorijas:

- personālie datori (galddatori, integrētie galddatori, vienkāršotie klientdatori);
- datora displejs (ja dators ar to aprīkots);
- tastatūra (ja dators ar to aprīkots);
- ārējais barošanas avots (ja dators ar to aprīkots);
- piezīmjdatori (tostarp planšetdatori);
- diskrētais grafikas procesors (ja dators ar to aprīkots).

Personālajiem datoriem, piezīmjdatoriem un monitoriem noteiktos kritērijus apvieno.

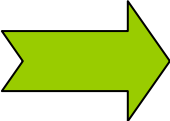
Pamatkritēriji personālajiem datoriem, piezīmjdatoriem un monitoriem iekļauj tādas tehniskās specifikācijas, kas attiecas uz enerģijas patēriņu, jo tas ir atzīts par aspektu, kuram ir visnozīmīgākā ietekme uz vidi. Turklāt pamatkritēriji iekļauj dažus vienkāršus, viegli saprotamus (un pārbaudāmus) kritērijus, kas

attiecas uz izstrādājumu kalpošanas ilgumu. Šie kalpošanas ilguma kritēriji ir izvēlēti, pamatojoties uz ES ekomarķējumu un marķējumiem *Blue Angel* (Zilais eņģelis) un *Nordic Swan* (Ziemeļu gulbis).

Paplašinātie kritēriji iekļauj vairākus papildu aspektus, kas aplūkoti specifikācijās un piešķiršanas stadijā:

- enerģijas pārvaldes funkcija uz aprīkojuma;
- trokšņa līmeņi;
- dzīvsudraba izmantošana šķidro kristālu (*LCD*) monitoru fona apgaismojumā;
- aprīkojuma demontāža;
- pārstrādāti materiāli un pārstrādājamība;
- liesmas slāpējošu vielu ar noteiktiem riska apzīmējumiem (kancerogēna, mutagēna vai kaitīga reproduktīvajai sistēmai) izmantošana plastmasas daļās.

2. Būtiskā ietekme uz vidi

Būtiskā ietekme uz vidi	ZPI pieeja
<ul style="list-style-type: none"> • Enerģijas patēriņš un tā izraisīta oglekļa dioksīda (CO₂) emisija. • Gaisa, augsnes un ūdens piesārņojums, ozona veidošanās (smogs), bioakumulācija vai apdraudējums barības ķēdei un ietekme uz ūdens organismiem, ko rada bīstamās vielas, piemēram, <i>LCD</i> ekrānos izmantotais dzīvsudrabs un dažas liesmas slāpējošās vielas. • Trokšņa nelabvēlīgā ietekme uz darbinieku veselību, radot stresu tiem, kas ir jutīgi pret šādām skaņām. • Ar IT aprīkojuma ražošanu (izejvielu iegūšanu, komponentu izgatavošanu) saistītās kaitīgās emisijas un enerģijas un ierobežoto resursu patēriņš. • Radītie atkritumi, tostarp iepakojums, un to apsaimniekošana. 	 <ul style="list-style-type: none"> • Energoefektīvu modeļu iegāde. • Ierobežotu daudzumu bīstamo vielu saturošu izstrādājumu iegāde un atpakaļpieņemšanas iespēju veicināšana. • Izstrādājumu ar ierobežotu trokšņa līmeni iegāde. • Otrreizējai pārstrādei piemērota aprīkojuma ar ilgāku darbmužu ražošana un atpakaļpieņemšanas iespēju veicināšana. • Izmantotā iepakojuma otrreizējās pārstrādes nodrošināšana. • Otrreizēji pārstrādātā iepakojuma izmantošanas palielināšana. • Droša gala produktu utilizācija (pārstrāde, atkārtota izmantošana).

Lūdzu, ņemiet vērā, ka secība, kādā ietekmes ir norādītas, neliecina par to svarīguma pakāpi.

Sīkāku informāciju par biroja IT aprīkojuma produktu grupu var atrast tehniskajā raksturojumā.

3. ES ZPI kritēriji biroju IT aprīkojumam

Pamatkritēriji	Paplašinātie kritēriji
3.1. ES ZPI kritēriji personālajiem datoriem, piezīmjdatoriem un monitoriem	
PRIEKŠMETS	PRIEKŠMETS
Tādu [personālo datoru/piezīmjdatoru/monitoru] iegāde, kuriem ir minimāla ietekme uz vidi visā to kalpošanas laikā.	Tādu [personālo datoru/piezīmjdatoru/monitoru] iegāde, kuriem ir minimāla ietekme uz vidi visā to kalpošanas laikā.
TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS	TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS
<p>1. Visiem izstrādājumiem ir jāatbilst jaunākajiem <i>ENERGY STAR</i> energoefektivitātes standartiem, kas pieejami tīmekļa vietnē www.eu-energystar.org.</p> <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums, piemēram, ražotāja sagatavota tehniskā dokumentācija vai atzītas iestādes (piemēram, iestādes, kas akreditēta izdot testēšanas pārskatus saskaņā ar ISO 17025 standartu) izdots testēšanas pārskats, kas apliecina izstrādājuma atbilstību kritērijiem.</p>	<p>1. Visiem izstrādājumiem ir jāatbilst jaunākajiem <i>ENERGY STAR</i> energoefektivitātes standartiem, kas pieejami tīmekļa vietnē www.eu-energystar.org.</p> <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums, piemēram, ražotāja sagatavota tehniskā dokumentācija vai atzītas iestādes (piemēram, iestādes, kas akreditēta izdot testēšanas pārskatus saskaņā ar ISO 17025 standartu) izdots testēšanas pārskats, kas apliecina izstrādājuma atbilstību kritērijiem.</p>
<p>2. Personālajiem datoriem jābūt konstruētiem tā, lai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atmiņa būtu ērti pieejama, kā arī to varētu nomainīt vai modernizēt; • cieto disku (vai daļas, kas pilda cietā diska funkcijas) un <i>CD</i> diskdzini, un/vai <i>DVD</i> diskdzini, ja datorā tāds ir, varētu nomainīt. <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p>	<p>2. Personālajiem datoriem jābūt konstruētiem tā, lai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atmiņa būtu ērti pieejama, kā arī to varētu nomainīt vai modernizēt; • cieto disku (vai daļas, kas pilda cietā diska funkcijas) un <i>CD</i> diskdzini, un/vai <i>DVD</i> diskdzini, ja datorā tāds ir, varētu nomainīt. <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p>

<p>3. Piezīmjdatoriem jābūt konstruētiem tā, lai to atmiņa būtu ērti pieejama un to varētu nomainīt vai modernizēt.</p> <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p>	<p>3. Piezīmjdatoriem jābūt konstruētiem tā, lai to atmiņa būtu ērti pieejama un to varētu nomainīt vai modernizēt.</p> <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p>
<p>4. LCD monitoru fona apgaismojumā izmantotās lampas nedrīkst saturēt vairāk kā 3,5 mg dzīvsudraba vidēji vienā lampā.</p> <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti visi izstrādājumi, kam piešķirts ES ekomarķējums. Var tikt pieņemti arī citi I tipa ekomarķējumi, kas atbilst iepriekšminētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums. Ievērojiet, ka pēc 2011. gada 31. decembra uz šo parametru attieksies Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 3.a punkts.</p>	<p>4. LCD monitoru fona apgaismojumā izmantotās lampas nedrīkst saturēt dzīvsudrabu.</p> <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti visi izstrādājumi, kam piešķirts ES ekomarķējums. Var tikt pieņemti arī citi I tipa ekomarķējumi, kas atbilst iepriekšminētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p>
<p>5. Personālā datora vai piezīmjdatora „deklarētais A-novērtētais skaņas intensitātes līmenis” (re 1 pW) saskaņā ar ISO 9296 standarta 3.2.5. punktu, kas mērīts saskaņā ar ISO 7779 standartu (vai līdzvērtīgiem standartiem), nedrīkst pārsniegt:</p> <p>personālajiem datoriem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 B(A) dīkstāves darbības režīmā (līdzvērtīgs 40 dB(A)); • 4,5 B(A), kad darbojas cietā diska diskdzinis (līdzvērtīgs 45 dB(A)). <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti visi izstrādājumi, kam piešķirts ES ekomarķējums. Var tikt pieņemti arī citi I tipa ekomarķējumi, kas atbilst iepriekšminētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p> <p>Piezīmjdatoriem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 B(A) dīkstāves darbības režīmā (līdzvērtīgs 35 dB(A)); • 4,0 B(A), kad darbojas cietā diska diskdzinis (līdzvērtīgs 40 dB(A)). 	<p>5. Personālā datora vai piezīmjdatora „deklarētais A-novērtētais skaņas intensitātes līmenis” (re 1 pW) saskaņā ar ISO 9296 standarta 3.2.5. punktu, kas mērīts saskaņā ar ISO 7779 standartu (vai līdzvērtīgiem standartiem), nedrīkst pārsniegt:</p> <p>personālajiem datoriem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 B(A) dīkstāves darbības režīmā (līdzvērtīgs 40 dB(A)); • 4,5 B(A), kad darbojas cietā diska diskdzinis (līdzvērtīgs 45 dB(A)). <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti visi izstrādājumi, kam piešķirts ES ekomarķējums. Var tikt pieņemti arī citi I tipa ekomarķējumi, kas atbilst iepriekšminētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p> <p>Piezīmjdatoriem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 B(A) dīkstāves darbības režīmā (līdzvērtīgs 35 dB(A)); • 4,0 B(A), kad darbojas cietā diska diskdzinis (līdzvērtīgs 40 dB(A)).

<p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p> <p>Tas var būt ziņojums, kas apstiprina, ka visi trokšņa līmeņi ir izmērīti atbilstīgi ISO 7779 un deklarēti atbilstīgi ISO 9296 vai līdzvērtīgiem standartiem. Ziņojumā norāda izmērītos trokšņa līmeņus gan dīkstāves režīmā, gan tad, kad darbojas diskdzinis, to deklarējot saskaņā ar ISO 9296 3.2.5. punktu vai līdzvērtīgu standartu.</p>	<p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p> <p>Tas var būt ziņojums, kas apstiprina, ka visi trokšņa līmeņi ir izmērīti atbilstīgi ISO 7779 un deklarēti atbilstīgi ISO 9296 vai līdzvērtīgiem standartiem. Ziņojumā norāda izmērītos trokšņa līmeņus gan dīkstāves režīmā, gan tad, kad darbojas diskdzinis, to deklarējot saskaņā ar ISO 9296 3.2.5. punktu vai līdzvērtīgu standartu.</p>
<p>6. Jānodrošina lietošanas norādījumi un/vai apmācības kursi par IT atbalstu IT aprīkojuma „zaļai” pārvaldībai.</p> <p>Verifikācija. Iestādei iesniedz lietošanas norādījumu eksemplāru. Pēc tam šie lietošanas norādījumi ir jāielādē datorā (vai monitora gadījumā jāpievieno draivera programmatūrai), kur lietotājs tos var izlasīt; tāpat šiem norādījumiem ir jābūt pieejamiem izgatavotāja tīmekļa vietnē. Aplūkotie jautājumi varētu ietvert, piemēram, enerģijas taupīšanas funkciju izmantošanu. Citā gadījumā jāsniedz vienkāršs apmācības kurss (interaktīvs atbilstoši aprīkojuma veidam) ar informāciju par rīkiem.</p>	<p>6. Jānodrošina lietošanas norādījumi un/vai apmācības kursi par IT atbalstu IT aprīkojuma „zaļai” pārvaldībai.</p> <p>Verifikācija. Iestādei iesniedz lietošanas norādījumu eksemplāru. Pēc tam šie lietošanas norādījumi ir jāielādē datorā (vai monitora gadījumā jāpievieno draivera programmatūrai), kur lietotājs tos var izlasīt; tāpat šiem norādījumiem ir jābūt pieejamiem izgatavotāja tīmekļa vietnē. Aplūkotie jautājumi varētu ietvert, piemēram, enerģijas taupīšanas funkciju izmantošanu. Citā gadījumā jāsniedz vienkāršs apmācības kurss (interaktīvs atbilstoši aprīkojuma veidam) ar informāciju par rīkiem.</p>
<p>7. Iepakojums</p> <p>Ja tiek izmantotas kartona kastes, tām jābūt izgatavotām vismaz no 50 % pārstrādāta materiāla. Ja galīgajam iepakojumam izmanto plastmasas maisījumus vai loksnes, tām jābūt izgatavotām vismaz no 50 % pārstrādāto izejvielu vai arī tām jābūt bioloģiski noārdāmām vai kompostējamām saskaņā ar standartā EN 13432 noteiktajām definīcijām.</p> <p>Novērtēšana un verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Citā gadījumā uz produkta iepakojuma ir jābūt deklarācijai par atbilstību šim kritērijam. Šis kritērijs attiecas tikai uz primāro iepakojumu, kā noteikts Direktīvā 94/62/EK.</p>	<p>7. Iepakojums</p> <p>Ja tiek izmantotas kartona kastes, tām jābūt izgatavotām vismaz no 80 % pārstrādāta materiāla. Ja galīgajam iepakojumam izmanto plastmasas maisījumus vai loksnes, tām jābūt izgatavotām vismaz no 75 % pārstrādāto izejvielu vai arī tām jābūt bioloģiski noārdāmām vai kompostējamām saskaņā ar standartā EN 13432 noteiktajām definīcijām.</p> <p>Novērtēšana un verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Citā gadījumā uz produkta iepakojuma ir jābūt deklarācijai par atbilstību šim kritērijam. Šis kritērijs attiecas tikai uz primāro iepakojumu, kā noteikts Direktīvā 94/62/EK.</p>

<p>8. Uz aprīkojuma (uz visiem produktiem) jābūt enerģijas pārvaldes funkcijām.</p> <p>Verifikācija. Uz izstrādājumiem jābūt skaidram aprakstam par enerģijas pārvaldības funkcijām, to izvietojumu un prasībām darbībai.</p>	<p>8. Uz aprīkojuma (uz visiem produktiem) jābūt enerģijas pārvaldes funkcijām.</p> <p>Verifikācija. Uz izstrādājumiem jābūt skaidram aprakstam par enerģijas pārvaldības funkcijām, to izvietojumu un prasībām darbībai.</p>
<p>9. Pretendentam ir jāgarantē, ka rezerves daļas būs pieejamas vismaz 3 gadus pēc ražošanas beigām.</p> <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p>	<p>9. Pretendentam ir jāgarantē, ka rezerves daļas būs pieejamas vismaz 5 gadus pēc ražošanas beigām.</p> <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p>
	<p>10. Veselībai bīstamas vielas plastmasas daļās</p> <p>Plastmasas daļas, kas sver vairāk par 25 g, nesatur tādas liesmas slāpējošas vielas vai preparātus, kam piešķirts kāds no turpmāk minētajiem riska apzīmējumiem atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1272/2008:</p> <ul style="list-style-type: none"> • R45 (var izraisīt vēzi); • R46 (var radīt pārmantojamus ģenētiskus defektus); • R60 (var kaitēt reproduktīvajām spējām); • R61 (var kaitēt augļa attīstībai). <p>Verifikācija. Par atbilstīgiem tiks uzskatīti izstrādājumi, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums, kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemts arī cits atbilstošs apliecinājums.</p>
<p>PIEŠĶIRŠANAS KRITĒRIJI</p>	<p>PIEŠĶIRŠANAS KRITĒRIJI</p>
<p>1. Papildu punktus piešķirs par demontāžas ērtumu un vieglu plastmasas daļu pārstrādi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • savienojumi ir viegli atrodami un pieejami ar parastiem instrumentiem, un ir pēc iespējas standartizēti; • plastmasas daļām, kas sver vairāk par 25 g, ir pastāvīgs marķējums, pēc kā identificē materiālu saskaņā ar ISO 11469:2000 vai 	<p>1. Papildu punktus piešķirs par demontāžas ērtumu un vieglu plastmasas daļu pārstrādi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • savienojumi ir viegli atrodami un pieejami ar parastiem instrumentiem, un ir pēc iespējas standartizēti; • plastmasas daļām, kas sver vairāk par 25 g, ir pastāvīgs marķējums, pēc kā identificē materiālu saskaņā ar ISO 11469:2000 vai

<p>līdzvērtīgu standartu. Šis kritērijs neattiecas uz ekstrudētu plastmasu un plakano displeju gaismas vadiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> plastmasas daļas ir no viena polimēra vai saderīgiem polimēriem, izņemot apvalkus, kas sastāv no ne vairāk kā divu veidu polimēriem, kuri ir atdalāmi. <p>Verifikācija. Līdz ar pieteikumu iesniedz testēšanas pārskatu ar sīku informāciju par personālā datora demontāžu. Tajā iekļauj personālā datora izvērstu diagrammu, kurā norādīti tā galvenie komponenti, kā arī visas tajā ietilpstošās bīstamās vielas. Šāds pārskats var būt rakstisks vai audiovizuāls. Informācija par bīstamām vielām kompetentajai iestādei jāiesniedz materiālu saraksta veidā, norādot materiālu veidu, daudzumu un atrašanās vietu.</p>	<p>līdzvērtīgu standartu. Šis kritērijs neattiecas uz ekstrudētu plastmasu un plakano displeju gaismas vadiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> plastmasas daļas ir no viena polimēra vai saderīgiem polimēriem, izņemot apvalkus, kas sastāv no ne vairāk kā divu veidu polimēriem, kuri ir atdalāmi. <p>Verifikācija. Līdz ar pieteikumu iesniedz testēšanas pārskatu ar sīku informāciju par personālā datora demontāžu. Tajā iekļauj personālā datora izvērstu diagrammu, kurā norādīti tā galvenie komponenti, kā arī visas tajā ietilpstošās bīstamās vielas. Šāds pārskats var būt rakstisks vai audiovizuāls. Informācija par bīstamām vielām kompetentajai iestādei jāiesniedz materiālu saraksta veidā, norādot materiālu veidu, daudzumu un atrašanās vietu.</p>
	<p>2. Pārstrādāti materiāli un pārstrādājāmība (personālajiem datoriem, piezīmjdatoriem un monitoriem)</p> <p>Papildu punktus piešķirs, ja sistēmas bloka, monitora un tastatūras ārējais plastmasas korpuss sastāvēs vismaz no 10 % (pēc masas) pēcpatēriņa pārstrādātiem materiāliem.</p> <p>Verifikācija. Izgatavotāja deklarācija, kurā norādīts pēcpatēriņa pārstrādāto materiālu procentuālais īpatsvars.</p>

Paskaidrojumi

Izstrādājumu modernizēšana vai nomaiņa. Iepriekšminētie kritēriji nodrošinās, ka būs pieejamas rezerves daļas. Tomēr lēmums par izstrādājumu modernizēšanu vai daļu nomaiņu būs jāpieņem katrā gadījumā atsevišķi, jo īpaši vērtējot, vai iespējamie energoefektivitātes ieguvumi, ko sniegs jauna izstrādājuma iegāde, attaisnos iepriekšējā izstrādājuma priekšlaicīgas norakstīšanas radīto ietekmi.

Piešķiršanas kritēriji. Līgumslēdzējām iestādēm būs jānorāda līguma paziņojumā un konkursa dokumentos, cik papildu punkti atbilst katram piešķiršanas kritērijam. Ar vidi saistītiem piešķiršanas kritērijiem kopā būtu jāveido vismaz 15 % no kopējā pieejamo punktu skaita.

I tipa vai ISO 14024 ekomarķējumi. I tipa vai ISO 14024 ekomarķējumu piešķiršanai galvenos kritērijus nosaka neatkarīga iestāde, un tos pārrauga ar sertifikācijas un auditēšanas palīdzību. Tādējādi tie ir ļoti caurskatāms, uzticams un neatkarīgs informācijas avots. Šiem marķējumiem ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- prasības marķējumam balstās uz zinātniskiem datiem;
- ekomarķējums ir pieņemts, piedaloties visām ieinteresētajām pusēm, piemēram, valsts iestādēm, patērētājiem, ražotājiem, izplatītājiem un vides organizācijām;
- ekomarķējums ir pieejams visām ieinteresētajām pusēm.

Publiskajā iepirkumā attiecīgā iepirkuma rīkotāji var pieprasīt, lai tiktu ievēroti konkrētam ekomarķējumam noteiktie kritēriji un ekomarķējumu varētu izmantot kā vienu no atbilstības pierādījuma veidiem. Tomēr viņiem nav atļauts pieprasīt, lai izstrādājumam būtu ekomarķējums. Bez tam iepirkuma rīkotāji var izmantot tikai tos ekomarķējuma kritērijus, kas attiecas uz paša produkta vai pakalpojuma, vai ražošanas procesu īpašībām, nevis tos, kuri attiecas uz vispārējo uzņēmuma vadību.

Atbilstības pierādījumi. Ja kritēriju verifikācijā noteikts, ka var izmantot citus atbilstošus apliecinājuma veidus, tie var būt ražotāja sagatavota tehniskā dokumentācija, atzītas iestādes izdots testēšanas pārskats vai cits atbilstošs apliecinājums. Līgumslēdzējai iestādei katrā konkrētā gadījumā būs jāizvērtē, vai iesniegtos pierādījumus var uzskatīt par atbilstošiem no tehniskā/juridiskā viedokļa.

Ar izmaksām saistīti apsvērumi

Ir ieteicams pielietot „kopējo ekspluatācijas izmaksu metodiku”, piešķirot tiesības slēgt līgumu. Tas nozīmē, ka, vērtējot, kurš kandidāts piedāvā izdevīgāko piedāvājumu par labāko cenu, līgumslēdzēja iestāde ņems vērā ne tikai produkta iegādes cenu, bet arī novērtēs aprītes cikla izmaksas (ACI) paredzamajā ierīces ekspluatācijas periodā. Tas iekļaus iegādes cenu, uzturēšanas izmaksas un citus pakalpojumus, elektroenerģijas patēriņa izmaksas un citu ierīces patērēto materiālu (piemēram, papīra un tintes) izmaksas, kā arī utilizācijas izmaksas. Tas ļaus iestādei ņemt vērā vides aspektus, novērtējot gan kvalitāti (izmantojot ar vidi saistītās tehniskās specifikācijas un/vai piešķiršanas kritērijus), gan cenu (iekļaujot aprītes cikla izmaksas).

Kā jebkuru elektroenerģiju patērējošu produktu gadījumā energoefektīvu modeļu iegāde parasti ir abpusēji izdevīga — samazinās gan ekspluatācijas izmaksas, gan ietekme uz vidi. ES *Energy Star* tīmekļa vietnē ir noderīgs rīks, ar kuru var aprēķināt iespējamus finanšu ietaupījumus, iegādājoties efektīvāku produktu: <http://www.eu-energystar.org/calculator.htm>.

Attiecībā uz personālo datoru aizvietošanu situācija ir sarežģītāka. Ņemot vērā tīri komerciālus apsvērumus, Apvienotās Karalistes Revīzijas palātas ziņojumā¹ norādīts, ka finansiālā ziņā varētu būt saprātīgāk nomainīt biroja IT aprīkojumu nevis ik pēc 5 gadiem, kā tas ierasts valsts sektorā, bet gan ik pēc 3 gadiem. To nosaka apstākļi, ka pēc 3 gadu lietošanas aprīkojumam būs atlikusī vērtība un to varēs pārdot atkārtoti un samazināt ekspluatācijas izmaksas.

¹ http://www.nao.org.uk/publications/nao_reports/06-07/0607531es.pdf.

Komisijas 2007. gada pētījumā par zaļā publiskā iepirkuma izmaksām un ieguvumiem² tika pētīti ar izmaksām saistītie apsvērumi, iegādājoties „zaļo” (ar ekomarķējumu apzīmēto) IT aprīkojumu — datorus, monitorus un attēlu apstrādes iekārtas.

Datori

Ir aprēķināts, ka atšķirība starp „zaļo” un alternatīvo versiju datoriem ir no 3 % augstākas līdz 7 % zemākas izmaksas par „zaļo” versiju. Tomēr ir vairāki nenoteikti parametri, kas varētu būtiski ietekmēt rezultātus: lietošanas īpatnības, remonta izmaksas, vietējās apkopes ietekme uz kopējo izstrādājuma kalpošanas ilgumu un straujas izmaiņas tirgū (t. i., saistībā ar komponentu cenām un mainīgumu) liek strauji mainīties produktu sastāvam un produktu cenām.

Piezīmjatori

Ir aprēķināts, ka izmaksu atšķirība starp „zaļo” un alternatīvo versiju piezīmjatoriem ir no 6 % līdz 24 % un „zaļā” versija ir daudz dārgāka nekā alternatīvā versija. „Zaļās” versijas energoietasipījums būtiski neietekmē vispārējās izmaksas, un vidējais ietaupījums ir 8 eiro četru gadu laikā.

Monitori

Ir aprēķināts, ka izmaksu atšķirība starp „zaļo” un alternatīvo versiju ir no 10 % līdz 22 % un „zaļā” versija ir lētāka nekā alternatīvā versija.

² Pētījums par zaļā publiskā iepirkuma izmaksām/ieguvumiem Eiropā, *Öko-Institut & ICLEI*, 2007. gads, pieejams tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm.